

Aleg 796

Wniosek

o rozszerzenie prawa uwolnienia popisowych od czynnej służby
wojskowej.

Wysoki Sejmie!

Zważywszy, że ustawa wojskowa z dnia 11. kwietnia 1889 L. 41 uwalnia od czynnej służby wojskowej, tylko syna jedynaka, mającego na zdrowiu upadłego ojca, matkę wdowę, lub osierocone rodzeństwo — i to wtenczas, jeżeli od niego utrzymanie rodziców lub rodziny zawisło, a on obowiązek ten wiernie dopełnia; albo też jeżeli jest więcej dzieci, a starsi lub 18-sto letni synowie są niezdolni do pracy lub służą przy wojsku.

Tego samego uwolnienia od wojska dostąpić może po śmierci ojca jedyny wnuk niezdolnego do zarobkowania dziadka lub owdowiałej babki, jeżeli nie mają syna, a od jego uwolnienia utrzymanie dziadka lub babki zawisło.

Zważywszy jednak, iż jeżeli słaby ojciec lub dziadek, owdowiała matka lub babka, ma więcej synów, a względnie wnuków liczących już 18 lat wieku, a ci synowie lub wnucy nie mieszkają już przy rodzicach lub dziadkach, bo są osiedleni na własnych oddzielnych gospodarstwach, mają żony i dzieci, są nauczycielami lub wyemigrowali do Ameryki i opuściwszy dom rodzinny nie są w stanie dać rodzeństwu należytego utrzymania.

Tych już wypadków ustawa wojskowa nie uwzględnia i popisowi utrzymujący rodziców, dziadków i rodzeństwo, bez względu na te okoliczności podlegają poborowi wojskowemu i nawet w czynnej służbie muszą służyć przy wojsku.

Zważywszy na koniec, że przez asenterowanie tych popisowych, którzy około gospodarstwa rolniczego pracują i z niego rodzeństwo utrzymują, dzieją się ludności różnego rodzaju krzywdy, najprzód, że gospodarstwa nie są należycie obrobione i przynoszą rolnictwu znaczne straty, a powtóre, że rodzice lub dziadkowie popisowego przez czas jego służby w wojsku narażeni są na stare lata na niedostatek, a częstokroć na nędzę.

Wysoki Sejm raczy zatem uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd o zmianę ustawy wojskowej z dnia 11. kwietnia 1889 L. 41 D. p. p. w tym kierunku, aby syn lub wnuk utrzymujący gospodarstwo rolne był uwolniony od służby wojskowej, jeżeli od niego utrzymanie ojców, dziadków lub rodzeństwa zawisło; a inni synowie opuściwszy dom rodzinny nie są w stanie dać rodzicom dziadków i rodzinie dostatecznego utrzymania.

Wnioskodawca :

W. Szwed.

*Lewicki, T. Staruch, A. Staruch, Dumka, Winniczuk, Skwarko, Hanczakowski, Stapiński,
Jedynak, Krężel, Jampolski, Sandulak, Styła, Bis.*